

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 11186/2025
18.03.2026. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранке Дражић, председника већа, Марине Милановић, Весне Мاستиловић, Иване Рађеновић и Владиславе Милићевић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Слађана Марјановић, адвокат из ..., против туженог Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, са седиштем у Београду, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду Гж 21765/22 од 26.02.2025. године, у седници одржаној 18.03.2026. године, донео је

ПРЕСУДУ

ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду Гж 21765/22 од 26.02.2025. године, као изузетно дозвољеној.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Вишег суда у Београду Гж 21765/22 од 26.02.2025. године, у ставу другом изреке, тако што **СЕ ОДБИЈА** као неоснована жалба туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П 3072/22 од 29.06.2022. године, у ствовима другом и трећем изреке.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да тужилци на име накнаде трошкова ревизијског поступка исплати 21.600,00 динара, у року од 8 дана од дана пријема отправка пресуде.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П 3072/22 од 29.06.2022. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован приговор апсолутне ненадлежности суда. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужилци, на име накнаде штете, за период од децембра 2017. године закључно са децембром 2018. године, исплати одређене појединачне месечне износе, са законском затезном каматом од доспелости сваког појединачног месечног износа до исплате. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужилци на име накнаде трошкова парничног поступка исплати 74.300,00 динара, са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Вишег суда у Београду Гж 21765/22 од 26.02.2025. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба туженог и првостепена пресуда

потврђена у ставу првом изреке. Ставом другим изреке, првостепена пресуда је преиначена у ставовима другом и трећем изреке, тако што је тужбени захтев и захтев за наканду трошкова парничног поступка одбијен као неоснован.

Против правоснажне пресуде донете у другом степену, у преиначеном делу, тужила је благовремено изјавила ревизију, због погрешне примене материјалног права, са предлогом да се о ревизији одлучи као изузетно дозвољеној, применом члана 404. Закона о парничном поступку.

Одлучујући о дозвољености ревизије у смислу члана 404. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ...10/23, у даљем тексту: ЗПП), Врховни суд је оценио да су испуњени услови за одлучивање о посебној ревизији, ради уједначавања судске праксе, због чега је одлучено као у ставу првом изреке.

Испитујући побијану пресуду, у смислу члана 408. ЗПП, Врховни суд је оценио да је ревизија тужиле основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилци је решењем туженог - стручна служба у Таковици од 10.02.1992. године одређено право на старосну умањену превремену пензију почев од 23.05.1991. године, коју је тужени тужилци исплаћивао све до марта 1999. године, када је обуставио исплату, иако никада није донео решење о обустави пензије. Према потврди Департмана за пензије Косово од 14.02.2019. године, тужила је корисник основне пензије од 2003. године. Према налазу и мишљењу судског вештака економско-финансијске струке разлика између износа пензије које је тужени у спорном периоду требало да исплати тужилци и износа извршених исплата на Косову износи 4.518.64 динара.

На овако утврђено чињенично стање, првостепени суд је применио материјално право из одредби чланова 155. и 172. Закона о облигационим односима, у вези са чланом 35. став 2. Устава Републике Србије и након оцене несоснованости приговора застарелости потраживања усвојио тужбени захтев.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и тужбени захтев одбио као неоснован. Према датим разлозима, само коначно и правноснажно решење надлежног органа о признавању права на старосну пензију представља основ за исплату пензије, а тужила, на којој је био терет доказивања чињеница на којима заснива тужбени захтев, није приложила решење којим јој је признато право на старосну умањену превремену пензију снабдевено потврдама правноснажности и коначности.

Основано се навдима ревизије указује да је другостепени суд погрешно применио материјално право.

Применом одредбе члана 172. став 1. Закона о облигационим односима, којом је прописано да правно лице одговара за штету коју његов орган проузрокује трећем лицу у вршењу или у вези са вршењем својих функција, по оцени Врховног суда тужени у обавези да тужилци накнади штету због неисплаћених пензија у спорном

периоду, јер јој је решењем туженог признато право на пензију која јој је исплаћивана до марта 1999. године, када је дошло до обуставе исплате пензије без оправданог разлога и без доношења решења о обустави од стране туженог. Таквим поступањем је тужилци причињена штета коју је тужени у обавези да јој накнади у износу умањеном за износе које је тужилца у спорном периоду примала на Косову и Метохији, са законском затезном каматом од доспелости сваког појединачног месечног износа до исплате, у смислу чланова 186. и 277. Закона о облигационим односима, јер јој је на тај начин повредио право на мирно уживање имовине прокламовано чланом 1. Протокола 1. уз Европску конвенцију за заштиту људских права и основних слобода.

Супротно становишту другостепеног суда, на право тужилце на накнаду штете је без утицаја што решење туженог од 23.05.1991. године којим је тужилци признато право на пензију није снабдевено потврдама правноснажности и коначности. Тужени је по том решењу тужилци исплаћивао пензију све до марта 1999. године. Према правилу о терету доказивања из члана 231. став 3. ЗПП, супротно становишту другостепеног суда, на туженом, који оспорава тужилци право на исплату пензије, је био терет доказивања постојања чињенице која је спречила остваривање права или услед које је право тужилце на исплату пензије престало да постоји. Тужени није доставио доказ да је тужилци право на исплату пензије престало, да је решење којим јој је признато право на исплату пензије поништено или да је покренут управни поступак или спор ради поништаја тог решења. Како то решење и даље производи правно дејство, а по ком је тужени незаконитим радом обуставио исплату, тужени је у обавези да тужилци накнади штету коју је претпела услед неисплаћивања пензије у спорном периоду, умањену за износе које је тужилца примала на Косову и Метохији, како је то правилно закључио првостепени суд.

Правилна је и одлука првостепеног суда о захтеву за накнаду трошкова парничног поступка, јер је донета правилном применом одредбе чланова 153, 154. и 163. ЗПП.

Из наведених разлога, Врховни суд је донео одлуку као у ставу другом изреке применом одредбе члана 416. став 1. ЗПП.

Тужилци према успеху у ревизијском поступку, сагласно одредбама чл. 153, 154. и 163. ЗПП припада право на накнаду трошкова ревизијског поступка у границама постављеног и одређеног захтева и то за састав ревизије 18.000,00 динара, што увећано за износ пореза на додату вредност од 20% износи 21.600,00 динара, према Тарифи и наградама и накнадама трошкова за рад адвоката важећој у време предузимања ове парничне радње, због чега је применом члана 165. ЗПП одлучено као у ставу трећем изреке.

**Председник већа – судија
Бранка Дражић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић